

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXIX, broj 15

11. travnja 2019.

cijena 200 Ft

Pomurje u „Krleži“

FOTO: BRANKA PAVIĆ BLAŽETIN

7. stranica

Domaća premijera

9. stranica

Hrvatska književna Panonija II.

10. stranica

Smotra hrvatske kulture

14. stranica

Komentar

Nakon mature?

Maturanti pri podnošenju prijave odaberu ne samo studij nego i visokoškolsku ustanovu. Obje odluke zahtijevaju pomno razmatranje jer je važno da se kao studenti osjećamo dobro i da dobijemo odgovarajuće znanje, pa nam ni nakon studiranja neće biti teško naći posao. Većina maturanata dviju hrvatskih gimnazija nakon završetka gimnazije prestaje biti dio hrvatske zajednice ako ne nastavlja školovanje u hrvatskim visokoškolskim ustanovama. Visoko hrvatsko obrazovanje dostupno je samo kao dio obrazovanja pedagoga hrvatskoga jezika i književnosti. Nekoliko sveučilišta u Mađarskoj obrazuju nastavnike i profesore hrvatskoga jezika i književnosti, u jednoj visokoj školi obrazuju se i odgojitelji i učitelji za rad u ustanovama u Mađarskoj i s hrvatskim odgojno-obrazovnim programom. Nažalost, ne postoji nijedno visoko učilište u Mađarskoj gdje student može recimo postati hrvatski povjesničar, učitelj fizike, učitelj matematike, biolog itd. Taj je nedostatak donekle smanjen mogućnošću nastavka studiranja na sveučilištu u matičnoj zemlji na temelju međuvladina sporazuma. Maturanti hrvatskih gimnazija u Mađarskoj, rijetko se odlučuju za studiranje u matičnoj domovini. Možda je razlog tomu što ova visoka učilišta nisu toliko propagirana među „našim“ maturantima, upis je teži i problematičniji, učenici nemaju komu se obratiti s brojnim pitanjima u vezi sa studiranjem u Hrvatskoj. Rijetkost je, ali ako tko odabere studiranje u Hrvatskoj, uglavnom odabir pada na veće gradove s većim sveučilištima poput Zagreba, Rijeke, Zadra, Osijeka. Nakon završetka studija, s diplomom u ruci jedan se dio zapošljava u „našim“ ustanovama, kao učitelj, nastavnik ili kulturni djelatnik, a kadšto se nađe posao i kod drugih ustanova hrvatske zajednice u Mađarskoj. Nažalost, drugi dio mladih ne bavi se svojom strukom, i tako polako nestaju za hrvatsku zajednicu, koja ih nedovoljno podupire i pruža im male mogućnosti. Trebalo bi razmisliti kako u osnovnoškolsko i gimnazijsko školstvo uključiti promidžbu hrvatskih visokoškolskih ustanova. Naša se zajednica treba svjesno baviti podmlatkom, sposobnim i obrazovanim Hrvatima i Hrvaticama – jer i oni čine budućnost naše zajednice.

Ramona Štivić

Glasnikov tjedan

Postojanje i vršnoća obrazovanja nacionalnih manjina pitanje je njihove opstojnosti. Kod Hrvata u Mađarskoj to je jedna od brojnih bolnih točaka njihove budućnosti. Slaba je uporaba materinskog jezika u javnom životu. Bitno je da narodne škole pohađaju upravo pripadnici narodnosti, jer one su zbog njih. Bez znanja materinskoga jezika, vlastite nacionalne kulture, nacionalne povijesti nema hrvatske nacionalne svijesti niti ona može preživjeti. Vrlo smo slabi na tom polju! Obitelj je svoju ulogu „čuvara“ na pragu 21. stoljeća prepustila školi i državi. Što nam pokazuje stvarnost i razina znanja materinskoga jezika djece i mlađih pripadnika hrvatske narodnosti u Mađarskoj, pa i starijih, i onih koji su pohađali škole s nastavom hrvatskoga jezika kao predmeta i onih koji su pohađali nekoliko hrvatskih dvojezičnih škola. Kada govorimo o dvojezičnosti, onda to pretpostavlja simetričnost znanja nečega podjednako na dva jezika. U najmanju ruku isti tip slova i njihovu veličinu kod dvojezičnog napisa na ulazu ili na zidu. Ako ne jednojezičnu, a ono bar dvojezičnu mrežnu stranicu, zapisnik na materinskom jeziku, poziv za upis u školu na materinskom jeziku, sjednicu vođenu na materinskom jeziku, dokumentaciju i na materinskom jeziku.... Naravno, i sve moguće korake pa i akte i propise kako bi u

prostoru kulturne autonomije ostvarivali i stvarali uvjete i okvire visoke razine jezične samobitnosti, bez dvojezičnosti.

Spomenuh tek znanje hrvatskog jezika, a tu su i znanja o sveopćoj hrvatskoj nacionalnoj kulturi, povijesti, glazbi, društveno političkom sustavu, i o svemu ovome kada se govori o hrvatskoj zajednici u Mađarskoj ... Kako ću radoznom djetetu ili pojedincu na satu ili u igri, na hodniku, balu, u stanci sjednice moći odgovoriti na brojna pitanja? Ili ta pitanja nitko ni ne postavlja!?

Tko bi trebao progovoriti o položaju hrvatskoga jezika, o njegovoj javnoj uporabi?

Materinski je jezik za nacionalnu manjinu toliko potreban kao što joj je potreban zrak ili voda, on za nju znači život. Naše se uporište zove materinski jezik, ako toga nismo svjesni ..., kako dalje?

Znanje materinskoga jezika preduvjet je za druga znanja i daljnja znanja i saznanja kojima ćemo graditi kulu svoje hrvatske samosvijesti, za čuvanje samobitnosti bez osjećaja manje vrijednosti...

Uspijemo li je izgraditi, znat ćemo na što ćemo plesati i što ćemo pjevati, kojim jezikom komunicirati na hrvatskoj priredbi, naučit ćemo naglasak i riječi hrvatskoga, a ne kakvoga drugog jezika pri kazivanju stihova... Ako se djeca Hrvata u Mađarskoj ne školuju na hrvatskom jeziku i u posvemašnjem hrvatskom duhu, budućnost je upitna.

Kažu pametniji od mene kako nacionalna svijest ne preživljava gubitak jezika i kulture, jer znanje materinskog jezika, uz to što je sredstvo komunikacije, daje nam sigurnost i nepogrešiv osjećaj samosvojnosti i pripadnosti. Sve ostalo je tek blijeda sjenka nekadašnje nje.

Branka Pavić Blažetin

„Tko bi trebao progovoriti o položaju hrvatskoga jezika, o njegovoj javnoj uporabi?“

OBAVIJEST

Ured Hrvatske državne samouprave raspisuje natječaj za popunu radnoga mjesta koordinacijskog referenta

Uvjeti i pojedinosti natječaja objavljeni su na web-stranici: www.kozigallas.hu, rok je za podnošenje prijava 30 dana od objave natječaja na stranici. Prijave se s potpunom dokumentacijom trebaju podnijeti poštom na ovu adresu (s naznakom: „173/10-2019/Hivatal“):

*Ured Hrvatske državne samouprave / Országos Horvát Önkormányzat Hivatala
1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24.*

Nepotpune i nepravodobne prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja svi će kandidati biti obaviješteni u zakonskom roku.

Podrobne informacije možete dobiti e-porukom (hramouprava@chello.hu) ili osobno u unaprijed dogovorenom terminu (tel.: +36 1 303 6093).

Dodijeljena potpora iz državnoga proračuna za 2019. godinu

Hrvatskim udrugama umalo 60 milijuna forinta za djelovanje

Na mrežnoj stranici Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. objavljene su narodnosne potpore iz državnoga proračuna za 2019. godinu, dodijeljene putem natječaja. Među njima i potpore za djelovanje civilnih udruga (NEMZ-CISZ-19) čiji je cilj podupiranje funkcioniranja, djelovanja nevladinih (civilnih) udruga ponajprije radi ostvarivanja, očuvanja narodnosne samobitnosti, njegovanja materinske riječi, običaja, duhovne i materijalne kulture, te zastupanja narodnosnih interesa.

Na prijedlog Narodnosnog odbora za dodjelu potpora, ministar Predsjedništva vlade donio je odluku o potpori narodnosnim civilnim udrugama u Mađarskoj, među njima hrvatskima. Pristigle natječeje najprije pregleda tijelo u kojem je HDS-ov delegat, zamjenica HDS-ova predsjednika Angela Šokac Marković, a potom tijelo u kojem je među devetero članova i parlamentarni zastupnik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga.

U kategoriji „proračunska potpora narodnosnim nevladinim udrugama“, pod kodom NEMZ-CISZ-19, ovi su hrvatski natjecatelji dobili potporu (potpuni popis svih narodnosnih civilnih udruga koje su dobile potporu u ovoj kategoriji možete pogledati na linku: <https://bgazrt.hu/nemzetisegi-tamogatasok-2019-evdontesi-listak>). Okvirni iznos natječaja: 500 000 000 Ft; mogući traženi iznos: od 300 000 do 5 000 000 Ft.

Natjecalo se sveukupno 39 hrvatskih udruga u Mađarskoj. Od valjanih samo jedan natječaj nije dobio potporu, a bilo je pet neprihvatljivih (neprijmljenih). Najveću potporu od maksimalnih 5 000 000 Ft od svih hrvatskih civilnih udruga koje su se natjecale dobili su Čitaonica mohačkih Šokaca, Državno udruženje šokačkih Hrvata (Santovo), slijede Savez Hrvata u Mađarskoj s potporom od 4 940 000 Ft, te Kulturna udruga Baranja (KUD) potporom od 4 906 900 Ft.

PEČUH – Udruga baranjskih Hrvata, potpora za uspješno djelovanje: 955 000 Ft;

VRŠENDA – Kulturna i vjerska udruga vršendskih Hrvata Šokaca, za uspješniji rad vršendskih Hrvata: 1 970 000 Ft;

SEGEDIN – Hrvatsko-mađarska kulturna udruga „Andrija Dugonić“, potpora za djelovanje u 2017. godini: 736 497 Ft;

MOHAČ – Čitaonica mohačkih Šokaca, potpora za ublažavanje troškova djelovanja: 5 000 000 Ft;

PEČUH – Kulturna udruga Tanac, potpora za djelovanje: 3 083 920 Ft;

SERDAHEL – Serdahelska kulturna i sportska udruga, potpora za njegovanje tradicija pomurskih Hrvata: 3 000 000 Ft;

PEČUH – Lovačka, kulturna i gastronomska udruga pečuških i baranjskih Hrvata, potpora za djelovanje: 1 720 000 Ft;

KUKINJ – Hrvatska kulturna udruga „Ladislav Matušek“, potpora za pospješivanje umjetničkih djelatnosti, proširenje repertoara: 2 800 000 Ft;

ŠELJIN – Narodna plesna udruga „Zlatne noge – Arany Lábak“, potpora za njegovanje tradicija Preko granica: 600 000 Ft;

SAMBOTEL – Kulturna i vjerska udruga samboteljskih Hrvata, potpora za djelovanje: 830 000 Ft;

BAJA – Kulturna udruga „Plesni krug Šugavica“, potpora za južnoslavenskim plesovima na putu tradicija: 500 000 Ft;

BUDIMPEŠTA – Savez Hrvata u Mađarskoj, potpora za djelovanje: 4 940 000 Ft;

KOLJNOF – Koljnofsko hrvatsko društvo, potpora za djelovanje: 3 224 000 Ft;

BAJA – Kulturna udruga „Bunjevačka zlatna grana“, potpora za dobro djelovanje: 750 000 Ft;

HRVATSKI ŽIDAN – Društvo gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, potpora za djelovanje: 2 000 000 Ft;

ŠOPRON – Kulturna udruga šopronskih Hrvata, potpora za djelovanje: 1 000 000 Ft;

BUDIMPEŠTA, X. okrug – Udruga Hrvatska izvorna skupina, potpora za djelovanje: 1 195 200 Ft;

PEČUH – Kulturna udruga Baranja, potpora za djelovanje: 4 906 900 Ft;

STARIN – Umjetnička zaklada „Biseri Drave“, potpora za djelovanje: 1 075 000 Ft;

KOLJNOF – Udruga Hrvati – Horvátok, potpora za djelovanje: 2 088 548 Ft;

KANIŽA – Udruga kaniških Hrvata, potpora za djelovanje: 2 441 000 Ft;

SANTOVO – Državna udruga šokačkih Hrvata, potpora za budućnost Santova: 5 000 000 Ft;

KERESTUR – Udruga Hrvata zapadne Mađarske, za podupiranje narodnosnih zadaća udruge: 506 000 Ft;

ŠOPRON – Matica hrvatska Šopron, potpora za djelovanje: 1 000 000 Ft;

ŠOPRON – Udruga Čakavska katedra, potpora za djelovanje: 1 000 000 Ft;

KAPOŠVAR – Zemaljsko društvo mađarsko-hrvatskoga prijateljstva, potpora za djelovanje: 2 000 000 Ft;

KOLJNOF – KUME Etno-memorijalni i informacijski centar Zaklada „Za gradišćanske Hrvate“, potpora za djelovanje: 1 000 000 Ft;

SALANTA – Kulturna udruga Marica, potpora za djelovanje: 2 594 000 Ft;

KERESTUR – Kulturno društvo Kerestur, za „Zajedno u zajednici“: 925 000 Ft;

KUKINJ – Zaklada „Zornica“, potpora za djelovanje: 2 000 000 Ft;

PUSTARA – Zaklada „Za Dom sela“, potpora za zastupanje hrvatskih vrijednosti: 3 600 600 Ft;

NAGYATÁD – Hrvatska kulturna udruga, potpora za djelovanje: 459 999 Ft;

PEČUH – Kulturna udruga „Vizin“, potpora za djelovanje: 3 183 000 Ft;

Pripremio: S. B.

DRAGI PRIJATELJI, HRVATICE I HRVATI!

Želimo hrvatskoj zajednici – Bošnjacima, Bunjevcima, Dalmatincima, Gradišćancima, Racima, Šokcima, odnosno Hrvatima koji su se doselili s područja Hrvatske ili bivše Jugoslavije, i onima koji danas žive u III. okrugu (Óbuda, Békásmegyer, Csillaghegy, Rómaifürdő, Kaszásdűlő) omogućiti da se upoznaju i druže, organizirati kulturni sadržaj, kako bi njegovali svoje hrvatstvo. Molimo vas, ako imate hrvatske korijene i rado njegujete svoju nacionalnu pripadnost, javite nam se kako bismo vas mogli pozvati na naše raznolike programe. I također, ako poznajete osobu u III. okrugu s navedenim podrijetlom, javite mu našu dostupnost. Rado očekujemo i prijavu Hrvata koji rade u III. okrugu. Želite li sudjelovati na kulturnim programima koje organiziraju Hrvati, molimo vas, javite nam se, rado vas očekujemo, odnosno i druge zainteresirane. Zahvaljujemo, organizatori Attila Szoboszlai, Klára Nincsevics. Dostupnosti: obudaihorvatok@gmail.com ili broj telefona Attila Szoboszlai +3630 9542 157

Soltész: Ukupno milijardu i osamdeset tri milijuna dodatne potpore za odgojno-obrazovne ustanove u održavanju narodnosnih samouprava

„Nakon lanskih 330 milijuna, putem natječaja ove godine milijardu i osamdeset tri milijuna forinta dodatne potpore dobivaju odgojno-obrazovane ustanove, koje su u održavanju narodnosnih samouprava“, izjavio je među ostalim Miklós Soltész, državni tajnik za vjerske i narodnosne odnose pri Uredu premijera, 21. ožujka 2019. u Lovačkoj dvorani Mađarskoga parlamenta, na svečanoj urudžbi povelje s naznačenim iznosom dobitnicima potpore. Na prigodi su među inima bili glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga, ravnateljica koljnofske Osnovne škole i čuvarnice Mihovila Nakovića Agica Sárközi, i dopredsjednik kukinjske Hrvatske samouprave Ivo Grišnik. Dodatnu je potporu ove godine dobilo pedeset pet odgojno-obrazovnih ustanova: dvije hrvatske, dvije slovačke, jedna rumunjska i pedeset njemačkih.

Dobitnici dodatne potpore u društvu visokih dužnosnika

Na svečanoj urudžbi povelje državni tajnik Miklós Soltész naglasio je da ovom je prigodom riječ o ustanovama koje su u održavanju narodnosnih samouprava, a ne u nadležnosti državnih narodnosnih samouprava, premda su i potonje u proteklim godinama dobivale znatan iznos za svoje ustanove, i bit će tako i ubuduće. Istaknuo je da se zadnjih osam godina dogodila velika promjena na tome polju, naime od početnih pet ustanova u održavanju narodnosne samouprave sada ih ima šezdeset, te je dodao da je kadšto riječ o zgradama u propadajućem stanju, koje treba obnoviti, također i o nabavi uporabnih predmeta. „Dodatnu je potporu ove godine dobilo pedeset pet odgojno-obrazovnih ustanova: dvije hrvatske, dvije slovačke, jedna rumunjska i pedeset njemačkih. Čestitam im. Znam koliki se rad krije iza toga, i još veći vas čeka pri ostvarenju ciljeva“, reče gosp. Soltész. Govorio je i o tome da je već započela obnova šest slovačkih, pet njemačkih i jedne slovenske zavičajne kuće, za što je dodijeljena potpora od pedeset jedan milijun forinta. Naglasio je da se od 2010. godine četverostručila narodnosna potpora, čime se narodnosti mogu koristiti za unapređenje svojeg odgoja i obrazovanja, vjerskih zajednica i ustanova. Potom, u sklopu kulturnoga programa, uslijedila je urudžba povelje dobitnicima s naznačenim iznosom potpore predstavnicima narodnosnih samouprava i odgojno-obrazovnih ustanova u njihovoj nadležnosti, među njima i ravnateljici koljnofske Osnovne škole i čuvarnice Mihovila Nakovića Agici Sárközi s iznosom od dvadeset milijuna forinta, te dopredsjedniku kukinjske Hrvatske

samouprave Ivi Grišniku s iznosom od milijun forinta, kao predstavniku održavatelja Umjetničke škole Baranja. Kako nam reče ravnateljica Sárközi, na teret dobivenog iznosa nastavlja se obnova plesne dvorane, skladišta za narodne nošnje, za glazbala, planira se kupnja narodne nošnje i glazbala. Naime, taj dio zgrade zajedno s dvoranom za tjelesni odgoj ubuduće služiti će za tjelovježbe, učenje narodnosnih plesova i pjesama. Dopredsjednik kukinjske Hrvatske samouprave Ivo Grišnik nam reče da glede svrhe ulaganja bit će dogovora s vodstvom Umjetničke škole Baranja. Parlamentarni zastupnik, predsjednik Narodnosnog odbora Imre Ritter među inima reče da je povišen iznos jezičnoga dodatka narodnosnim pedagogima na šezdeset tisuća forinta, a namjera je proširiti ove povlastice, dakle ubuduće pravo na jezični dodatak imao bi i taj pedagog koji ima samo jedan nastavni sat na narodnosnome jeziku. Izvijestio je nazočne da su na portalu Fonda „Gábor Bethlen“ Zrt. već javna putem natjecateljskog sustava namijenjena financijska sredstva za podupiranje djelatnosti narodnosti, te je dodao da će se 27. ožujka 2019. dodijeliti povelja dobitnicima stipendije za narodnosne vrtičke odgojiteljice, te da je riječ o ukupnom iznosu od sto milijuna forinta. Govorio je i tome da će se od rujna ponovno raspisati natječaj za narodnosne vrtičke odgojiteljice, i to od prve do treće studijske godine, te također će se raspisati natječaj i za polaznike prve studijske godine narodnosnih učitelja i nastavnika. Potom je uslijedilo skupno fotografiranje i prijam.

Kristina Goher

Predstavljanje Hrvatske i hrvatskoga turizma u srcu Budimpešte

Predstavništvo Hrvatske turističke zajednice u Mađarskoj 24. ožujka 2019., uoči nogometne utakmice Mađarska – Hrvatska, u srcu Budimpešte, u općepoznatom i najprometnijem mjestu, te omiljenom okupljalištu turista i građana mađarskoga glavnoga grada, u pješačkome prolazu Gozsdu-udvar priredilo je predstavljanje Hrvatske i hrvatskoga turizma. Kako je to ravnateljica predstavništva Ivana Herceg izjavila, cilj je ovoga susreta stvaranje prijateljskog i pozitivnog ozračja uoči same utakmice, ali i jačanje ugleda Hrvatske, te vidljivosti na društvenim mrežama, ali u konačnici pridobiti mađarske turiste na dolazak u Hrvatsku. Glavni su partneri u okviru predstavljanja priređene nagradne igre bili: Hrvatski nogometni savez, Podravka, Flixbus, i splitski Ultra festival. Glavna je nagrada bila vikend-boravak u Hrvatskoj, ali i druge vrijedne nagrade čekale su posjetitelje:

poklon-paketi. Ravnatelj Hrvatske turističke zajednice Kristjan Staničić reče da su Mađari tradicionalni i vjerni gosti Hrvatske, te u posljednjih se godina nalaze u top deset istaknutih tržišta. Prekoračeno je 620 tisuća dolazaka i preko 3,2 milijuna noćenja, te podatci iz sustava eVisitor pokazuju da je tendencija rasta nastavljena i u ovoj turističkoj godini. Dodao je da će se ubuduće što više koristiti velikim sportskim događanjima za predstavljanje i promicanje Hrvatske. Prikaz Hrvatske u Budimpešti svojim je posjetom uveličala predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović, kao i brojni uzvanici, sportaši i prijatelji Hrvatske, primjerice: predsjednik Mađarskog automoto-saveza Olah Gyárfás, predsjednik Mađarskog vaterpolo-saveza i proslavljeni trener triju olimpijskih medalja Dénes Kemény, izbornik mađarske vaterpolo-reprezentacije Tamás Márcz i predsjednik Hrvatskog auto i karting saveza Davorin Štetner.

Kristina Goher

Čelnici subotičkog UBH „Dužijanca“ u posjetu Baji

Obostrano zauzimanje za sustavniju i konkretniju suradnju

Kako unaprijediti i podići na višu razinu postojeću prekograničnu suradnju bunjevačkih Hrvata, bio je povod susreta predstavnika bunjevačkih Hrvata u Baji odnosno Bačkoj i subotičke Udruge bunjevačkih Hrvata „Dužijanca“. Naime, 21. ožujka u Baji predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac i predsjednica Hrvatske samouprave grada Baje Angela Šokac Marković, uostalom zamjenica predsjednika Hrvatske državne samouprave, u Hotelu Dunav primili su predsjednika narečene Udruge Andriju Anišića i ravnatelja Marinka Pijukovića, te vijećnika Miroslava Kujundžića koji je pribivao u ime predsjednika Izvršnog odbora Hrvatskoga nacionalnog vijeća u Srbiji Lazara Cvijina. Na susretu su bili još Bajac Stipan Šokac, te novinar Hrvatskoga glasnika, autor ovih redaka.

Nakon kraćeg uzajamnog upoznavanja o položaju, društvom i kulturnom životu bunjevačkih Hrvata s obje strane granice, te o aktualnim pitanjima i teškoćama, razgovaralo se prije svega o mogućnostima buduće suradnje. Obostrano je izražena želja za sustavnijom i konkretnijom suradnjom, a dogovoren je i uzvratni susret u bliskoj budućnosti u Subotici kada bi se uskladili konkretni vidovi i programi suradnje.

Kako nam uz ostalo reče predsjednik Joso Ostrogonac, cilj je susreta bio da se poboljša prekogranična suradnja bunjevačkih Hrvata, te da se konkretiziraju zajednička načela, zadaće i programi na dobrobit bunjevačkih Hrvata u Subotici, odnosno Vojvodini, te u Baji i njezinoj okolici. Naglasio je da je niz aktivnosti s obje strane, a to znači da se valja samo povezati. Ne razmišljaju samo o kulturnim programima, prelima, tamburaškim susretima nego i o drugim aktivnostima kako bi se usuglasili, dogovorili zajednički interesi, ciljevi i programi. Primjerice, razmjena učenika, ali i to da se pronađu zajednička za sve to potrebna materijalna sredstva. Osim toga svrsishodno bi bilo da se zajednički zastupaju interesi bunjevačkih Hrvata nasuprot zamislama o nehrvatstvu Bunjevaca, te prema matičnoj Hrvatskoj.

Nakon sastanka Andrija Anišić nam reče da je potaknut niz pitanja i mogućnosti suradnje bunjevačkih Hrvata s obje strane granice.

„Mi uvijek govorimo da bismo trebali raditi tako kao da granice nema. Nažalost, ona postoji, baš ta granica razlog je da je suradnja katkad slabija, katkad jača, ali suradnja je moguća“, ističe Andrija Anišić. Tako je u zadnje vrijeme suradnja oslabjela, ali drži da je novi susret otvaranje novih mogućnosti, odnosno oživljavanje suradnje. Sljedeći je susret dogovoren u Subotici na poziv Hrvatskoga nacionalnog vijeća, jer smatraju da je suradnja na razini udruga nedostatna, ona treba biti podignuta na najvišu razinu, a to je u Srbiji Hrvatsko nacionalno vijeće kao

krovna ustanova Hrvata u Srbiji. Na tome bi susretu konkretizirali sve ono što su u Baji samo „nabacivali“ kao mogućnosti i prijedloge, a to su naprimjer da se napravi popis događanja kako bi se mogli uzajamno posjećivati na svim važnijim događanjima. Kako dodaje, svake godine sve nas je manje, stoga je važno da se pokazemo da nas ima, nek se znade da bunjevački Hrvati žive i rade, i u Mađarskoj i u Srbiji.

Kako je obostrano istaknuto, suradnja postoji na mjesnoj razini, na razini naselja, udruga i KUD-ova, ali je potrebna sustavnija suradnja i

na najvišoj razini. Nije dostatna suradnja samo na polju folkloru, ona se mora uspostaviti, razvijati i na širem području kulture. „Ne može bez folkloru, bez tambure, jer nama je to u srcu, u duši, ali područje kulture vrlo je široko, a mi itekako imamo što ponuditi, kazati i pokazati jedni drugima“, dodaje Andrija Anišić. A razgovaralo se o predstavljanju iznimno vrijednih dokumentarnih filmova bunjevačkih Hrvata o običajima i istaknutim povijesnim osobama, autora Rajka Ljubića, Branka Ištvančića, između ostalog i o žetvenoj manifestaciji Dužijanci. Zatim tu je i mogućnost predstavljanja raznih knjiga, jer i Hrvati u Subotici odnosno Srbiji godišnje objavljuju tridesetak naslova. Predstavljanje kolonije slikara u okviru HKC „Bunjevačko kolo“, ali i kolonije „Bunarić“ pa i kolonija „Croart“, to su sve mogućnosti koje bi mogle biti korisne i za Hrvate u Mađarskoj i za Hrvate u Srbiji. Sve to moglo bi poslužiti kao pomagalo za nastavu narodopisa u školama. Da to ne bi ostalo mrtvo slovo na papiru, suradnju treba konkretizirati. Ona bi bila potrebna, poželjna i na polju vjerskoga života jer nedostatak hrvatskih svećenika u Mađarskom dijelu Bačke zahtijeva konkretniju suradnju. Tako Andrija Anišić smatra da bi se taj problem mogao i morao riješiti na međubiskupijskoj razini, odnosno na razini Subotičke biskupije i Kalačke nadbiskupije. Osobno će se zauzeti da to pitanje postavi i na susretima hrvatskih svećenika u Subotičkoj biskupiji jer smatra da bi subotički svećenici, ali i svećenici drugih župa mogli redovito dolaziti u Baju. Valjalo bi to urediti službenim putem kako bi se to riješilo dugoročno. Osim toga to bi bila moralna i duhovna odgovornost da se iziđe ususret vjernicima, bunjevačkim Hrvatima u Baji i Mađarskoj kako bi mogli imati redovitu nedjeljnu hrvatsku misu.

S. B.

Udruga bunjevačkih Hrvata „Dužijanca“ u Subotici, osnovana je 2014. godine s prvotnim ciljem da zaštititi „ono što Dužijanca jest – zahvala Bogu za završetak žetve, a onda i za kruh svagdašnjiji“, „ono što živi u subotičkoj Crkvi, a u našem hrvatskom narodu i milom nam bunjevačkom rodu već više od stotinu godina“, te da „zaštititi ime velikana našega naroda mons. Blaška Rajića, župnika Župe sv. Roka, koji je obiteljsko slavljenje Dužijance prenio u crkvu i učinio ga jedinstvenim slavljenjem kojim su bunjevački Hrvati stoljećima zahvaljivali Bogu za završetak žetve i očitovali ponos i ljubav prema svome narodu.“ Zauzimajući se za te ciljeve, Udruga stavlja težište na duhovno-religijsku širinu, koja treba pripasti u nadležnost Crkve, a drugo područje, kulturno-rekreacijsko, prepušta udruzi HKC „Bunjevačko kolo“. Udruga ima dvije manifestacije od posebne važnosti, a to su Natjecanje risara i Središnja proslava Dužijance.

Pomurje u „Krleži“

Učenici serdahelske Hrvatske škole „Katarina Zrinski“ prikazali su dječje igre iz Pomurja.

U Hrvatskoj školi Miroslava Krleže održani su Dani hrvatskoga jezika 2019., od 11. do 14. ožujka. Dana 13. ožujka programom „Predstavljanje pomurskih Hrvata“ predstavili su se učenici serdahelske osnovne škole, koji su s nošnjom, riječju i pjesmom predstavili naselja u kojima uz Muru s mađarske strane žive pomurski Hrvati. Program predstavljanja osmislila je nastavnica serdahelske osnovne škole „Katarina Zrinski“ Katica Lukač Brodač s pomoću nastavnika škole Zorice Prosenjak-Matola i Žolta Trojka te umirovljenih učiteljica Jelice Mihović-Adam i Marice Kanižai Prosenjak te vrijednih i nadarenih učenika serdahelske hrvatske narodnosne škole koji uče hrvatski jezik u satnici predmetne nastave, dakle pet sati tjedno hrvatskoga jezika i književnosti uz jedan sat hrvatskoga narodopisa, a u školi djeluju i plesna skupina i mali orkestar. U programu je sudjelovala jedna učenica šestog razreda, jedanaest učenika sedmog razreda i jedan učenik osmog razreda, jedna učenica četvrtog razreda, deset učenika trećeg razreda, deset učenika četvrtog razreda, školski orkestar, zbor i plesna skupina.

S programom i prigodnom izložbom predstavljena su pomurska hrvatska naselja, bogatstvo jezika, običaja i kulture, povijesti i društveno-političkih prilika.

Mira Prosenjak, Mate Bedő i učiteljica Katica Lukač-Brodač

Uz note pjesme „Fala, Božek, za Međimurje“ i stihove Stipana Blažetina „Pomurje“, kojima je otpočeo program, kazivala je Greta Kramarić, a potom je slijedilo uz glazbenu podlogu pjesme sastava Sumartonski lepi dečki „Sumartonek“ predstavljanje Sumartona što je učinio Armin Hason. Uz glazbu popijevke „Junaki se z vizite pelajo“ (Sumartonski lepi dečki) Evelin Kutaši je predstavila Serdahel.

Potom je Marica Kanižai Prosenjak predstavila nošnju pomurskih Hrvata od čega su joj u pomoći bili učenici Mira Prosenjak, Mate Bedő i učiteljica Katica Lukač-Brodač, svi obučeni u nju. Marica Kanižai Prosenjak pročitala je na kajkavskom i pjesmu serdahelske pjesnikinje Jolanke Tišler „Moj rodni kraj“.

Najpodrobnije je predstavila žensku nošnju i uzglavlja. Uz glazbu popijevke Gusti Draksar: „Mura, Mura“ Mate Bedő predstavio je selo Mlinarce. Prilikom čitanja na panou su se redale fotografije spomenutih naselja. Nakon njega učenica četvrtog razreda Mira Prosenjak otpjevala je dvije prekrasne pjesme „Komaj čakam da nedela dojde“ i „Veselo, veselo“. Dok su se kao podloga čuli zvuci pjesme „Na bregu je farna cirkvica“ (Sumartonski lepi dečki), Martin Talaber predstavio je Pustaru. Uza zvuke pjesme „Protuletje se otpira“ (Teta Liza) Ramona Tot predstavila je Petribu. Potom su članovi školskoga tamburaškog orkestra odsvirali splet pjesama kako bi uza zvuke popijevke „Vehni, vehni fijolica“ Kira Karakai predstavila Kerestur.

Veoma dojmljivo i uspješno učenici trećeg razreda prikazali su dječje igre iz Pomurja. Uza zvuke popijevke „Tu dobri su ljudi“ (Marija Jambrošić) Šara Vajdai predstavila je selo Fičehaz. Dječji zbor učenica četvrtog razreda otpjevao je tri narodne pjesme: „Baroš, oj, Barice“, „Lepe naše sinokoše“ i „Međimurski lepi dečki“.

Ovaj je prekrasni program oduševio učenike Hrvatske škole Miroslava Krleže, kojima su gosti donijeli i prigodne poklone te ih pozvali u Pomurje. Među gledateljima bili su HDS-ov predsjednik Ivan Gugan i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga.

Branka Pavić Blažetin

Marica Kanižai Prosenjak predstavila je nošnju pomurskih Hrvata.

V. smotra narodnosnih kazališta u Mađarskoj Jelen/Lét

U budimpeštanskome Nacionalnom kazalištu od 25. do 30. ožujka 2019. priređena je Smotra narodnosnih kazališta u Mađarskoj Jelen/Lét. U šest festivalskih dana predstavilo se devet narodnosti sa sedamnaest ostvaraja. Festival je pokrenut na poticaj Srpskoga pozorišta, te u suorganizaciji Saveza narodnosnih kazališta u Mađarskoj, prvotno pod naslovom Arcusfest, u zadnje dvije godine naslova Jelen/ Lét, te drugu godinu zaredom domaćin je festivala Nacionalno kazalište.

Svečano otvorenje, u predvorju Kazališta, prethodila je tiskovna konferencija na kojoj su bili: državni tajnik za vjerska i narodnosna pitanja pri Uredu premijera Miklós Soltész, predsjednik Saveza narodnosnih kazališta u Mađarskoj András Csaszttvan, i ravnatelj Kazališta Attila Vidnyánszky. Ravnatelj Vidnyánszky izjavio je da je od samih početaka podupirao taj poticaj te da mjesto smotre bude Nacionalno kazalište. Miklós Soltész smatrao je da za narodnosti u Mađarskoj – koje se bore za svoj jezik, kulturu i opstanak – nosi simbolično značenje da se mogu predstaviti u Nacionalnom kazalištu. Dodao je da mađarska vlada podupire Smotru s iznosom od 10 milijuna forinta. „Lani u obnovljenoj zgradi, od 650 milijuna forinta, započelo je s radom pečuško Hrvatsko kazalište. Ono može biti ponosom ne samo Peču, i ne samo hrvatskoj zajednici u Mađarskoj nego cijeloj Mađarskoj”, izjavio je gosp. Soltész. Naglasio je da sljedećih mjeseci šest kazališta, od pet narodnosti, dobit će potporu od 110 milijuna forinta, i da je ta narodnosna politika ona kulturna politika koja pripomaže opstanku narodnosti. Predsjednik András Csaszttvan izvijestio je da će se predstave izvoditi na Sceni „Hilda Gobbi”, u Dvorani „Attila Kaszás” i u Salonu „Gizi Bajor”. Dana 26. ožujka 2019. bilo je svečano otvorenje Smotre, na kojem su govornici državni tajnik za vjerska i narodnosna pitanja pri Uredu premijera Miklós Soltész, potpredsjednik Parlamentarnog odbora za kulturu L. László Simon, glasnogovornik Srba u Mađarskom parlamentu Ljubomir Aleksov, predsjednik Saveza narodnosnih kazališta u Mađarskoj András Csaszttvan pozdravili su poticaj pokretanja festivala, a jednako tako što on i danas postoji. Smatrali su da je to ujedno i mogućnost da i većinski narod dobije uvid u narodnosni kazališni život, te narodnostima za njegovanje materinskoga jezika i kulture. Predsjednik Csaszttvan reče da će

publika moći uživati armenskog, bugarskog, grčkog, hrvatskog, njemačkog, romskog, slovačkog, srpskog i ukrajinskoga kazališta, od kojih će pojedini biti izvođeni na izvornome jeziku s mađarskim titlom. Naglasilo se da narodnosna kazališta i međusobno dobro surađuju, jednako kao i s kazalištima u svojoj matičnoj domovini. Gosp. L. László Simon govorio je tome da onaj sustav potpore što ga je osmislilo još Ministarstvo ljudskih resursa, pokazalo se dobrim. Djelatnost se kazališta financira iz prihoda ulaznica, za rad kazališta izdvojen je iznos od 110 milijuna forinta, za koje se mogu natjecati narodnosna kazališta kod Ministarstva ljudskih resursa, Fonda Gábor Betlehem Zrt.-a, te izradit će se sustav za TAO. Hrvatsko je kazalište istoga dana na Sceni „Hilda Gobbi”, pred punom publikom, izvelo kazališni komad „Povratak Filipa Latinovića” Miroslava Krležu. Dramatizaciju i režiju

potpisuje Nina Kleflin, scenografiju Balázs Horesnyi, a kostimografkinja je Marija Šarić Ban. Podsjetimo da je narečeni kazališni komad premijerno izveden na svečanom otvorenju obnovljene zgrade pečuskoga Hrvatskog kazališta 4. svibnja 2018. godine. Na smotri su nastupili: bugarsko Malko Teatro, Srpsko pozorište u Mađarskoj, slovački Cervinus Teatrum iz Szarvasa, Deutsche Bühne Ungarn iz Seksara, Kazalište Sándor Hevesi iz Jegerseka (Zalaegerszeg), grčki Amfitheatro, slovački Vertigo, Kazalište Karavan, romsko kazalište CinkaPanna, armensko Artashat, Romano Teatro i potkarpatsko Županijsko mađarsko dramsko kazalište.

Kristina Goher

Trenutak za pjesmu

Via crucis omnium peccatorum misserimi

III.

Prvi put pod križem

**Spasenja drvo nosio je Bog
Na Golgotu. - Ja slab sam čovjek, koji,
Prteći breme sviju zala svojih,
Ne vidi kraja bolnog puta svog.**

**Padam.- A ne znam, hoću l' se i dići;
Pa na vrh ili u do dublji stići!**

Vladimir Nazor

Domaća premijera petroviskoga Igrokazačkoga društva

Weidingerova komedija „Što te nam reć ljudi?“ i danas aktualno društveno zrcalo

Šalni igrokaz u tri čini iz pera gradišćanskoga pisca, pokojnoga Joška Weidingera, čiji kusići gustokrat su igrani na židanskoj i petroviskoj pozornici, pod naslovom „Što te nam reć ljudi?“ je još i dvakrat prikazan 3. marcijuša, u nedilju, u domaćem petroviskom teatru, pravoda u nabito punoj dvorani. Petroviščani su svoju predstavu po prvi put prikazali u hercegovačkoj dvorani prilikom jubilarnoga spravišća hrvatskih amaterskih kazališnih društava, krajem februara. Takorekuć je to mogla biti i generalna proba za staru garnituru petroviskih glumcev ki su i onda, i ovput dostali čuda aplauzov, pohvalov, gratulacijov i priznanj za skoro dvourni spektakl. O pripravi je rekla dugoljetna redateljica Ana Škrapić-Timar da za dvoljetnom pauzom, kusić su dobili od partnerskoga igrokazačkoga društva iz Pinkovca, jer tamo je redatelj Julijan Himmelbauer ocijenio, Weidingerov komad uprav

Otac i kći: Marija Škrapić-Vujčić i Zoltan Kurcz

Tamaš Handler, Ana Geošić-Neubauer, Zoltan Kurcz i Marica Moricz pri sjajnoj iri

Zoltan Kurcz, Tamaš Handler, Teruška Milišić-Szabó i Evelin Kurcz briljirali su u svoji uloga

paše Petroviščanom. Za stručnu pomoć dva dane je kod nas boravio i hrvatski glumac Stipan Đurić, ki je sa svojim tanači čuda pomagao. U duhovitoj, poučnoj komediji još jednoč se predstavlja kako bi muški svit htio vladati nad ženami, i kako su u neki sredina žene još svenek tretirane kot poslušna, mužem podložna stvorenja s „jednostavnimi“ zadaćami: obraćanjem u kuhnji, podvaranjem mužev i za odgajanje dice. Medjutim, moderni duh, moda i emancipacija zajde i do sela u peršoni kćerke ka studira u varošu i za svojega dragoga izabere takaj školovana junaka romskoga podrijetla, čemu se suprotstavljaju ne samo otac nego i sin, ki sebe smatraju drugačijim, plemenitijim od svih ostalih. Tako se dosadašnji žitak od temelja tresse s ponašanjem buntovničke kćerke, ka je prošla po didu, ki nije voljan posluhnuti svojega pokoljenja i živiti tako, kako se to očekuje od njega u mirovinski dani. Nego vozi motor, javno protestira na dvoru stana u kom sakuplja starinske stvari, što se zopet ne vidi sinu, bogatom direktoru banke. Komedija je pravoda i danas aktualno društveno zrcalo za uskogrudno razmišljanje i strah da izvan samo bude sve lipo i perfektno ne da što ločestoga budu rekli ljudi, a da pošemereno hištvo, pokvarenost, nevjernost, laži prekriju na sve moguće načine. No, da se teška tajna ne otkrije, muški svit je hićen na koljena, kocka se obrne, a

žene začmu dirigitirati i u red spraviti sve ono, što se je u prošlosti nek onako pokvarilo. Insceniranje jednoga novoga komada svenek je svetak ne samo za igrače nego i za svaku publiku, ka će moć postati veliki dilnik ove rijetke zabave, ke danas med Gradišćanskimi Hrvati nudjaju samo Petroviščani, Koljnofci i Židanci. Nekate izostaviti priliku, uživajte u odličnoj predstavi, sjajnom komadu sa strastvenimi glumci i u lipoti jezika, ka je dokaz za zvanaredno bogatstvo koje ne smimo zanemariti ni zgubiti... Petroviska igrokazačka kola su se ganula i jur putuju po Gradišću...

Tiho

Na kraju predstave igrokazači s redateljicom Anom Škrapić-Timar

Hrvatska književna Panonija II. u Budimpešti

Pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, u suorganizaciji Društva hrvatskih književnika, Ogranka slavonsko-baranjsko-srijemskog u Osijeku, Društva hrvatskih književnika u Zagrebu, Croatica neprofitnog d. o. o.-a te budimpeštanskoga Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i đачkog doma, 27. ožujka 2019. priređeno je drugo izdanje Hrvatske književne Panonije, i obilježena 547. obljetnica smrti Janusa Pannoniusa.

„Književna riječ hrvatsko-panonska“, dio književnika

Program je započeo u HOŠIG-ovim prostorima dvama različitim sadržajima namijenjenima polaznicima ustanove. U matematičkom kabinetu učenici osnovne škole imali su prigodu razgovarati s književnikom Hrvojem Hitrecom iz Zagreba te se posebno uputiti u sadržaj njegova novoga povijesnog romana „Samo sreća, ništa drugo – Romansirani životopis Nikole VII. Zrinskog“. Osječka je književnica Jasna Horvat u školskoj knjižnici gimnazijalcima izlagala o glagoljici, na temelju njezina romana Az i Vili-jun povezanih s Aulom glagoljice, koja Ekonomski fakultet u Osijeku čini jedinstvenim prostorom. Potom je program nastavljen u Croaticinoj priredbenoj dvorani, gdje je uzvanike pozdravio ravnatelj poduzeća Čaba Horvath, potom i veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić te predsjednik Društva hrvatskih književnika Đuro Vidmarović. Skup je pozdravio i predsjednik Matice hrvatske u Orašju Vidan Janjić, koji je istaknuo da se Hrvati s druge strane Save osjećaju Panoncima, i ne samo zbog peripanonske geografske činjenice nego i zbog svih melankoličnih svojstava njihova temperamenta. U nastavku učenici đakovačke Srednje strukovne škole Luka Lemić i Silvano Vuković predstavili su graditelja Josipa Vancaša, prigodom 160. obljetnice rođenja, rođenog 1859. u Šopronu. Okruglim stolom Hrvatska književna Panonija, „U početku bijaše Janus Pannonius“ uvodno je izlagao profesor Filozofskog fakulteta u Osijeku dr. Goran Rem. Na okruglom su stolu sudjelovali ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj dr. Stjepan Blažetin, ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata Tomislav Žigmanov, predsjednik Panonskog instituta u Austriji dr. Robert Hajsan, književnik iz Orašja Mato Nedić i predsjednik Društva hrvatskih književnika Ogranka slavonsko-baranjsko-srijemskoga Mirko Ćurić. Izlaganje prof. Rema, Od Janusa Pannoniusa do Satana Panonskog, oslanjalo se na uistinu novotemeljeni i novokanonski rad osječke stilističarice Sanje Jukić, koja je 2010. u Budimpešti objavila izlaganje Kanon panonizma i postavila suvremenu metodologiju i interpretacijski uvid u posve novo iščitavanje opusa Janusa Pannoniusa ili Jana Panonije. „Tamo je bitno strateški i filološki najstrože moderno odčitani ispis matrice stila panonizma razvijen kroz povijest od samoga roditelja Pannoniusa do Tadijanovića, pa Matijaševića i napokon izvrsnih mladih tekstova današnjih panonista Plazibata, Radmilović, Ja-

dranke Vuković, Dunderovića, Nagulova i Ivankovca. Autorica je osvijetlila sintezu izvedenu iz pristupa Pannoniusu u tekstovima suvremenih klasika promišljanja književnosti u istočnohrvatskome prostoru, kao što su Vinkovčani Dionizije Švagelj (Slavonske književne komunikacije) i Vladimir Rem (Slava Panonije), a podržani akademskim tonom Osječanina Stanislava Marijanovića kada je 1994. u knjižnici hrvatske književnosti u Slavoniji i Baranji, nazvanoj Slavonica, priredio svezak Pannoniusovih tekstova. Pannoniusova je matrica podigla i mislioce o književnosti,

Publika...

primjerice, iznimnu i dugo godina usamljenu u tome gradu jedinstvenu vinkovačku znanstvenicu Vlastu Markasović s njezinim jakim emisijskim djelovanjem u širokome panonističkom mišljenju o Vanji Radaušu, potom našičkoga pjesnika Romea Mihaljevića, ultramodernu Belomanastirku Kristinu Krušelj, a omogućila i fino prozno pismo Mirka Ćurića i lirika Frane Džakule iz Đakova“, naglasio je profesor Rem. Susret je završen književnim čitanjem „Književna riječ hrvatsko-panonska“ uza sudjelovanje hrvatskih književnika: Katarine Gubinski Takač (Budimpešta), Roberta Hajszana (Pinkovac), Josipe Gogić (Osijek), Jasne Horvat (Osijek), Stjepana Blažetina (Pečuh), Josu Živkovića (Orašje), Hrvoja Hitreca (Zagreb), Darka Baštovanovića (Subotica), Tomislava Žigmanova (Subotica), Ivana Tomeka (Pečuh) i Mirka Ćurića (Đakovo). Susret su svojim glazbenim nastupom uveličali Đakovčani Luka Batarilo i Matej Imrović.

Kristina Goher

Folklor prez granic ovput u Horpaču

„Folklor prez granic“ je jedna od najpoznatijih priredaba undanskih folklorošev „Veseli Gradišćanci“ ka se priredjuje već od deset ljet. No, ljetos, sami organizatori, na čelu sa Štefanom Kolosarom, srčano su mislili, da se sjedišće ovoga folklorinoga festivala premjesti u ugarsko naselje, kade funkcionira takaj Hrvatska samouprava, pod peljanjem Joška Egrešića, i otkud imaju i kotrige u folklornoj grupi „Veseli Gradišćanci“. Svoju pomoć za organizaciju je jednako ponudio i poglavar Horpača, Jenő Talabér ki je i materijalno potpomogao manifestaciju, pri koj su bili pozvani i gosti iz Hrvatske i Austrije. Zvana toga Društvo Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, Hrvatska samouprava Unde, Hrvatska samouprava Horpača, Seoska samouprava Horpača i Unde isto tako se najdu na lišti podupiračev. 9. marcijuša, u subotu otpodne horpačke ulice bile su glasne od hrvatskih jačak, a u različite

Mirko Mihaljević, Štefan Kolosar i Žarko Banović- prijateljstvo iz trih držav

Kavalkada prekrasnih narodnih nošnjev

Hrvatske u Ugarskoj, Maja Rosenzweig Bajić kot i Marina Sikora, predsjednik HDS-a Ivan Gugan i predsjednik DGHU-a Vince Herговиć. Kih 200 ljudi je uživalo većinom u hrvatskom folkloru toga otpodneva, a vrhunac je ipak došao onda kad su kudovci Lipe podarili svoje jedinstvene slavonske jačke i tance za publiku. Plaća im je bila burni aplauz. Undanci su lani sudjelovali na folklornom festivalu Kolo na Urbaku u Semeljci, a ljetos je na trodnevno gostovanje dospilo u Gradišće kih 50 ljudi iz Slavonije. Njih pelja predsjednik Mirko Mihaljević, a nazočna je bila i delegacija KUD-a Krivin iz Linza s predsjednikom Žarkom Banovićem. S njimi su se Undanci povezali na Vinkovački jeseni. Kako smo nadalje doznali od Štefana Kolosara, slijedeća veća njeva manifestacija je predvidjena 1. junija, kad će se svečevati 45. jubilej utemeljenja društva. Kao dar na tu godišnjicu dojt će i 15 prigorskih nošnjev (deset ženskih i pet muških), ke se šivaju u Hrvatskoj. Iz naticanj stilizirane narodne nošnje pripravlja Tomica Miličević ki i sam jako čuda pomaže i alduje za novo rublje.

Jačkarice Lipe u sjajnoj predstavi

„Veseli Gradišćanci“ iz Unde

narodne nošnje obličeni junaki i divojke pozvali su mješćane u Kulturni dom na nesvakidašnji spektakl. Nastupali su Viverice, dičja grupa iz Unde, HKD „Veseli Gradišćanci“ takaj iz Unde, TS Žgano iz Petrovoga Sela, jačkarni zbor Zviranjak iz Prisike, domaći mišoviti zbor Elemér Szent Irmaj, Koljnofsko kolo i KUD Lipa Semeljci. Festival su svojom nazočnošću uveličali dr. Mladen Andrić, veleposlanik, i djelatnice Veleposlanstva Republike

Jačkarni zbor Zviranjak iz Prisike

Potrebno je još ovde jedno ime spomenuti, i to ime Josipa Ranogajca, Blažeković medicara i voskara iz Osijeka, ki je pripravo za ovu priliku hrvatsko licitarsko srce za darovanje gostov, a čekaju se iz te djelaonice unikati i na obljetnicu undanskoga društva. Vjerujemo da za svakoga diozimatelja Folklor prez granic, još jednoč je bio nepozabljivi doživljaj i veliko spravišće s prijatelji s okraj i onkraj granice.

Tiho

Sedovenica, proštenje u Martincima 2019.

U podravskom naselju Martincima prije nekoliko godina obnovili su stari kršćanski običaj sedovenicu, proštenje koje se slavilo na Blagovijest. Blagovijest ili navještenje Gospodinovo kršćanski je praznik u spomen na događaj kada je arkanđeo Gabrijel navijestio Blaženoj Djevici Mariji da će začeti Isusa po Duhu Svetom. Baš toga dana, 25. ožujka, održala se i ove godine sedovenica. Program je počeo s hrvatskom svetom misom u martinačkoj katoličkoj crkvi. Misu je služio velečasni Ilija Čuzdi, a misnu svečanost obogatili su svojim glasom pjevačice Ženskoga pjevačkog zbora Korijeni uz tamburaša Zoltana Vizvarija. Na misi je

velečasni govorio kako je Djevica Marija doznala o Isusovu rođenju. Po Bibliji dogodilo se to u Nazaretu, u ono vrijeme kada je Marija bila zaručena s Josipom, ali još nisu zajedno živjeli. Utjelovljenje Kristovo smatra se događajem spasenja. Nakon mise organizator večeri, martinačka Hrvatska samouprava, svakoga je ugostila u domu kulture bogatom večerom, a zatim uz glazbu Orkestra Podravka moglo se družiti, čak i zaplesati. Priredbu su osim mještana posjetili i Hrvati susjednih podravskih naselja, tako je druženje trajalo do kasnih sati. *Ramona Štivić*

Prekogranična suradnja

Izaslanstvo Bjelovarsko-bilogorske županije 2. travnja 2019. godine, predvođeno županom Damirom Bajsom, boravilo je u radnom posjetu Šomođskoj županiji. Na radnom sastanku, kojemu je domaćin bio župan Šomođske županije Norbert Bíró, razgovaralo se o dosadašnjoj suradnji dviju županija koja je temeljena na potpisanom Sporazumu o suradnji i o budućim mogućim projektima prekogranične suradnje.

Naime, Bjelovarsko-bilogorska županija u projektu je dovršetka školsko-sportske dvorane u Općini Velika Pisanica pri tamošnjoj osnovnoj školi. Tema je razgovora dviju županija bila mogućnost kandidiranja projekta dovršetka dvorane i njezino povezivanje sa sadržajima Daruvarskih toplica vezanih uza sportsku rehabilitaciju

FOTO: WWW.BBZ-HR

te suradnja sa Šomođskom županijom u vidu turističke ponude i razmijene sportskih sadržaja.

Dogovoreno je osnivanje radne skupine vezane uz kandidiranje spomenutoga projekta na fondove Europske unije seoskog razvoja. Naime, želja je Bjelovarsko-bilogorske županije još jače povlačenje europskih sredstava i primjena još više projekata na europske fondove temeljene na prekograničnoj suradnji, donosi portal bbz.hr.

Mala stranica

Učini i ti nešto za svoju Zemlju!

Dana 22. travnja diljem svijeta obilježava se Dan planeta Zemlje poradi uključivanja stanovništva u tijek usmjeren na zaštitu prirodnih zaliha našega planeta. Obilježavanje Dana planeta Zemlje seže u 1970. godinu kada su pod vodstvom američkog senatora Gaylorda Nelsona diljem Sjedinjenih Američkih Država održani "nacionalni skupovi za okoliš" na kojima je sudjelovalo više od 20 milijuna ljudi. Obilježavanje Dana planeta Zemlje na međunarodnoj razini ponovno je aktualizirano 1990. godine. Tada je u manifestacijama diljem svijeta sudjelovalo više od 200 milijuna što je 1992. godine potaknulo održavanje Konferencije Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju u Rio de Janeiru. Ujedinjeni su narodi proglasili 2009. godine 22. travnja „Međunarodnim danom majke Zemlje“. Svrha je obilježavanja da se upozori na opasnost koja prijete životu na Zemlji zbog naglog razvoja industrije i porasta potrebe za energijom.

Ne prođe ni jedan dan
bez da ostaviš trag
na svijet oko sebe.
Tvoji postupci
čine promjenu,
stoga moraš odlučiti
kakvu promjenu želiš.

SRETAN DAN PLANETA ZEMLJE!

ŠTO MOŽEŠ UČINITI ZA ZEMLJU?

- Pridruži se akciji čišćenja šume ili potoka.
- Možeš posaditi stablo.
- Sjeti se da sav otpad koji svakodnevno bacaš nije smeće.
- Razmisli što se od tog otpada može reciklirati, a što nikako ne bi smjelo završiti u kućnom otpadu jer bi mogao onečistiti okoliš.
- Štedite vodu – ne trošite više nego što je potrebno.
- Štedite električnu energiju.
- Idite pješice ili biciklom umjesto vožnje autom.

KWIZ Ne dvoji, nego smeće ODVOJ!

1. *Od nabrojanih stvari što nije otpad?*
  - a) papir
  - b) staklo
  - c) vlažne maramice
2. *Što je recikliranje?*
  - a) prikupljanje i odvoz smeća
  - b) ponovno iskorištavanje otpada
  - c) usitnjavanje otpada
3. *Otprilike, koliko stabala možeš spasiti recikliranjem jedne tone papira?*
  - a) 50 – 100
  - b) 150 – 160
  - c) 20 – 30
4. *Kakav otpad treba staviti u žutu kantu ili vrećicu?*
  - a) plastika
  - b) papir
  - c) biootpad
5. *Koliko vremena treba prirodi da razgradi staklo?*
  - a) 10 godina
  - b) 1000 godina
  - c) 4000 godina
6. *Što se ne može kompostirati?*
  - a) jajetova ljuska
  - b) čajni filter
  - c) opušak cigarete
7. *Koliko vremena treba prirodi da razgradi gumu za žvakanje?*
  - a) 2 godine
  - b) 5 godina
  - c) 10 godina

Smotra hrvatske kulture u Boršfi

Više od 120 učenika sudjelovalo je na Smotri hrvatske kulture koju je priredila Osnovna škola „István Fekete“ 3. travnja u domu kulture. Izvođači programa stigli su iz hrvatskih pomurskih škola (Kerestur, Serdahel), iz gradišćanskoga Petrovoga Sela i iz partnerskih škola: Domašinca i Draškovca. Prekrasni program predstavio je bogatu hrvatsku kulturu raznih hrvatskih regija te matične domovine u različitim žanrovima: u pjesništvu, scenskoj igri, pjevanju, sviranju i plesu.

Otkako je u boršfanku osnovnu školu uveden program predmetne nastave hrvatskoga jezika, ustanova se trudi sve češće povezivati s Hrvatskom i hrvatskim pomurskim školama. U Boršfi ne nailazimo na hrvatsku tradicijsku kulturu, naime u mjestu živi samo nekoliko hrvatskih obitelji, koje su podrijetlom iz hrvatskih pomurskih naselja. Ustanova za učenje hrvatskoga jezika odlučila se zbog bliskosti Hrvatske, a ljubav prema njoj pokušaju probuditi i kulturnim sadržajima, izletima u Hrvatsku. U ustanovi djeluje hrvatska folklorna skupina s dvadesetak učenika, koju podučava Ljubica Silađi, umirovljena učiteljica. Na kulturnoj su smotri vješto prikazali hrvatske pomurske plesove. Smotru je otvorila ravnateljica škole Gabriela Megyes Holczer pozdravljajući sve goste, posebno je zahvalila sudionicima koji su stigli iz daljih škola, te njihovim ravnateljicama Editi Pauković iz Petrovoga Sela, Martinu Kivaču iz Domašinca i Margiti Mirić iz Draškovca. Program su započeli mali pjevači i plesači keresturske Osnovne škole Nikole Zrinskog uz pratnju školskoga Tamburaškog sastava „Kitica“ s izvornim pomurskim popijevkama i plesovima (uvježbala s njima učiteljica Marija Vargović). Keresturski su se tamburaši pripremili i s posebnim vijencem hrvatskih pjesama, među kojima su bile i modernije hrvatske pjesme. Učenici iz draškovečke osnovne škole „ponijeli su“ sa sobom hrvatsko pjesništvo o ljepoti prirode, o ljubavi prema domovini na hrvatskome književnom jeziku i na kajkavskom narječju. Pjesme je s učenicima uvježbao Vladimir Šalamon. Najmlađi su sudionici Smotre bili polaznici letinjskoga Dječjeg vrtića. Katica Salai, odgojiteljica hrvatskog podrijetla, u letinjskoj ustanovi dobrovoljno se bavi djecom i uči im hrvatske dječje igre, plesove. U programu je posebno mjesto zauzela scenska igra Florijana Andrašca „Regica“ koju su pred-

Petrovoselski plesovi

Učenici boršfanske škole izvode pomurske plesove.

Mnoštvo sudionika

stavili domašinečki učenici. Mali su glumci na izvornome kajkavskom narječju prikazali dramatiziranu ljubavnu pjesmu Florijana Andrašca, sakupljača dekanovečke narodne kulture. Scensku je igru napisala i uvježbala učiteljica Tatjana Pintarić, s kojom su postigli odlične rezultate i na Lidranu. Serdahelska Osnovna škola „Katarina Zrinski“ predstavila se s kajkavskim dječjim igrama i izvornim pomurskim popijevkama i plesovima. Učenike je pripremila učiteljica Agica Pintarić. Prilikom programa Petrovišćana pozornica je bila posve popunjena, mnoštvo mladih tamburaša uz vodstvo Rajmunda Filipovića odsviralo je gradišćanske melodije, a zatim su folkloristi škole prikazali pomurskoj djeci gradišćanske plesove koje je s njima uvježbao Petar Škrapić. Bilo je to prekrasno popodne s mnoštvom mladih sudionika hrvatske kulture kada su gradišćanska djeca učila o pomurskim glazbenim i plesnim tradicijama, a pomurska o gradišćanskima, tijekom programa čula se hrvatska književna riječ, a i prekrasni govori naših dviju regija.

Djeca, kao djeca, kadšto su bila nestrpljiva čekajući vrijeme nastupa, ali su se iskreno veselila programima jedni drugih, a nakon nastupa u opuštenome druženju u prostorijama osnovne škole. Suradnja se među školama nastavlja, među ravnateljicama su podijeljene informacije o raznim programima, na koje se i nadalje vrlo rado međusobno pozivaju.

beta

Ljetos po četvrti put „Po staza naših starih“

Od 5. do 14. julija

Kako je rekao glavni organizator neobičnoga putovanja dr. Franjo Pajrić, koji će se ljetos jur po četvrti put otpraviti na slijedi naših prethodnih generacijov, štacije ova- ga putovanja bit će slijedeća mjesta: Bihać, Hrvatska Kostajnica, Sisak, Lipovljani, Virje, Koljnof, Bratislava, Šenkvice, Mokry Haj. Početo od 5. julija svaki dan na drugom mjes- tu će se predstaviti Gradišćanski Hrvati ki vliču za sobom podrijetlo Hrvatov kih pet- sto ljet. Prilikom putovanja diozimatelji će upoznati brojne znamenitosti, nove kraje i stupiti u kontakt s novimi ljudji. Biškupski dvori u Sisku, Lonjsko polje, Lipovljani, Her- cegovac, Virovitica, Đurđevac, Virje, Koprivnica sve je u predviđenom programu, a šesti dan po kratkom počivanju u domaćem Koljnofu na programu je kot cilj putova- nja i Wiener Neustadt i Željezno. Sedmi dan je posvećen Šopronu i povorki u gradu, a dan se završava nastupom u Koljnofskom centru. Osmi dan, petak, diozimatelje zove

05.07. Bihać
05.07. Hrvatska Kostajnica
06.07. Sisak
07.07. Lipovljani
08.07. Virje Đurđevac
09.07. Koprivnica
10.07. Željezno
11.07. Šopron
12.07. Koljnof
13.07. Bratislava
14.07. Šenkvice, Mokry Haj

EMC GRAN "KUME"
 СТРОМОВИРАЛНИ ИНФОРМАЦИСКО
 СТРОМОВИРАЛНИ ЦЕНТРОМ

СРЕДНА НАСТАВНИКА НАСТАВА
 СТРОМОВИРАЛНИ ИНФОРМАЦИСКО
 СТРОМОВИРАЛНИ ЦЕНТРОМ
 ЕМЧ ГРАД КУМЕ
 ЗАМЪ ЗАНА НАХ

na avanturu biciklom sa ciljem upo- znavanja Jantarske ceste, učenjem toponimov i obilaskom bogatoga prostora. Dva zadnji dani putovanja provest će se u Bratislavi na Hrvat- skom danu, u Šenkvici, Mokrom Hayu da bi se na kraju izveo kulturni program, povodom 450. obljetnice preseljenja Hrvatov iz Šenkvic u Mokry Haj. Za popratne aktivnosti glavni organi- zator je označio posjet spomen-mjestu ubijenomu snimatelju HRT-a Gordanu Ledereru na brdu Čukur, uz priču umirovljenoga pukovnika Hrvatske vojske Ivce Pandže Orkana i o ubijeni ruski novinari, pohod spomen-mjestu sisačkoga biskupa sv. Kvirina, Lonjskoga polja, spravišće s predstavnici Etnonakita, pohod Hercegov- cu, zipki hrvatskoga amaterskoga kazališća, kade su bili ljetos po prvi put i koljnof- ski igrokazači, upoznanje grada Pejačevičevih, Virovitice, susret s Picoki u Đurđev- cu, u Koprivnici pak gostovanje kod akademika Feletara i skupni program s domaćim KUD-om i još brojni zanimljivi sadržaji doma u Etnomemorijalnom cen- tru, kot i u Slovačkoj i Austriji. Prilikom gostovanja na svakom mjestu će se izvesti svehrvatsko kolo i jačit će se himna Gradišćanskih Hrvatov kot i himna Po staza naših starih. Predviđeni prvi sastanak ekipe za učnju koreografije i pjesam je od 12. do 14. aprila u koljnofskom Etnomemorijalnom centru.

Tiho

Baja

X. Metodička konferencija i obilježavanje 150. obljetnice učiteljske škole

Visoka škola Józsefa Eötvösa 11.-12. travnja ove godine organizira X. Međunarodnu znanstvenu metodičku konferenciju i Spo- men-sjednicu u čast 150. obljetnice bajske učiteljske škole koja će se održati u zgradi A (Segedinska cesta broj 2), u dvorani 88. Glavni je pokrovitelj priredbe parlamentarni zastupnik bajskog okruga i državni tajnik Róbert Zsigó. Konferenciju će 11. travnja u 10 sati otvoriti zamjenica rektora dr. Ibolya Szinger dr. Szilágyi. Slijede pozdravne riječi parlamentarnog zastupnika Róberta Zsigóa i bajske dogradonačelnice Andree Besesek Csubák, a plenarno će zasjedanje otvoriti zamjenik državnog tajnika dr. Zoltán Maruzsa na temu Izazovi u izobrazbi učitelja. Nakon ručka, od 13 sati u spomen 150. obljetnice zdravicu će održati Marica Kanižai, a plenarno se zasjedanje nastavlja spomen-predavanjima: dr. Edit Babics Sztana – József Eötvös, utemeljitelj mađarskoga narod- nog školstva i državne izobrazbe učitelja; dr. Klára Fátrai – Od Mađarskoga kraljevskog državnog učiteljskog instituta do Visoke škole Józsefa Eötvösa; dr. Adelheid Manz – Prošlost i sadašnjost izobrazbe narodnosnih pedagoga na Visokoj školi Józsefa Eötvö- sa. Od 14.30 do 15 sati prigodni je program bajskih studenata, a od 15.30 do 18 sati rad po sekcijama. Od 19.30 do 21.30 prigod- ni je program orkestra „Čabar“ i plesačnica. Sutradan, 12. trav- nja, od 8.30 do 12.30 rad se nastavlja po sekcijama. Kako nam uz ostalo reče glavna organizatorica profesorica Marica Kanižai, voditeljica Instituta za izobrazbu pedagoga, na konferenciju su pozvani visokoškolski i sveučilišni profesori koji rade u obrazo- vanju učitelja, odgojitelja i jasličnih odgojitelja. Nije posrijedi strogo znanstveni, nego više metodički skup, što je dobra prilika za razmjenu dobre prakse. Ovom su prigodom pozvani i ino- zemni partneri iz Hrvatske i Njemačke. Tako će u hrvatskoj sek- ciji imati i predavače iz Osijeka, Čakovca i Zagreba.

S. B.

GORNJI ČETAR

Hrvatska državna samouprava XII. državnu kulturnu turneju pri- ređuje 27. travnja 2019. od 18 sati, u domu kulture toga naselja. Nakon pozdravnoga govora predsjednika Hrvatske državne sa- mouprave Ivana Gugana nastupa Izvorna folklorna skupina i omladinska grupa „Čitaonice mohačkih Šokaca“, KUD Četarci i Zbor Rozmarin. Projekt se ostvaruje financijskom potporom Dr- žavnog tajništva za vjerske i narodnosne odnose Ureda predsjed- nika vlade, i Fonda Gábor Bethlen Zrt.

PEČUH

Dana 12. travnja, s početkom u 15 sati, na pečuskoj će se Kalvariji održati hrvatski križni put pod krilaticom „K drvu Križa dolazim...“. Križni će put predvoditi svećenik Augustin Darnai, koji je na čelu Hrvatske referature Pečuške biskupije. Nakon križnog puta slijedi klanjanje pred Presvetim Oltarnim Sakramentom u crkvi na Széchenyijevu trg, u takozvanoj džamiji. Tamo će biti i mogućnosti za isповijed.

KERESTUR

Hrvatska samouprava Zalske županije 2. travnja održala je drugu sjednicu u 2019. godini. Na dnevnom je redu bila izmjena proračuna za tekuću godinu, predstojeći programi, odnosno odlučeno je o prihvatu partnerstva u jednom europskom natječaju za prekograničnu suradnju u programu Interreg V-A. Zastupnici su raspravljali i o dobivenim bodovima u svezi s djelovanjem po učinku, smatrajući slabim ocjenjivanje djelovanja županijske organizacije, te odlučili o podnošenju žalbe.

ČAKOVEC, KERESTUR

Čakovečka Zrinska garda prigodom Dana Međimurske županije obilježava proslavu Spomendana Zrinskih i Frankopana. Pokrovitelj je Spomendana predsjednik Hrvatskog sabora g. Gordan Jandroković. Središnja svečanost sa smotrom povijesnih postrojba bit će u Čakovcu 27. travnja 2019. Nastupit će i povijesna postrojba Udruge Zrinskih kadeta. Mimohod postrojba uz pratnju bubnjara i puhačkog orkestra središtem grada Čakovca počinje u 9.30, a misno slavlje u crkvi sv. Nikole biskupa u 10 sati, nakon nje se nastavlja svečanost uza sudjelovanje povijesnih postrojba.

Aljmaš – trideset petero upisanih na hrvatski jezik

Aljmaška okružna osnovna škola i Osnovna umjetnička škola jedna je od bačkih ustanova u kojoj se već desetljećima odvija predmetna nastava hrvatskoga jezika. Hrvatski jezik podučava učiteljica Valerija Petrekanić koja nas je ukratko upoznala s nastavom hrvatskoga jezika u tekućoj školskoj godini. Kako nam uz ostalo reče, hrvatski jezik ove školske godine od prvog do osmog razreda u četiri spojene skupine uči 35 učenika. Pri tome dodaje da će u travnju biti upisi za školsku godinu 2019./2020. Smatra da moraju jako mnogo raditi na tome da bi u prvi razred na hrvatski jezik upisali osmero djece. Trenutno u osmom razredu imaju šest učenika, od kojih nažalost nitko neće u jednu od naših hrvatskih gimnaziju, nego će nastaviti školovanje u stručnim srednjim školama. U nadi da će se očuvati nastava hrvatskoga jezika, što danas nije nimalo lako, dodaje da uz pet sati hrvatskoga jezika tjedno imaju i dva sta kružoka u okviru kojih uče plesove i pjesme bačkih Hrvata. Školska plesna skupina i pjevački zbor redovito nastupaju na programima mjesne Hrvatske samouprave.

NAJLJEPŠA POMURSKA PISANICA

Poziv na natjecanje

Hrvatska samouprava Zalske županije objavljuje Poziv za obiteljsko natjecanje u izradbi tradicionalnih pomurskih pisanica pod naslovom „Najljepša pomurska pisanica“. Prijaviti se mogu učenici osnovnih škola zajedno s roditeljem ili starim roditeljem (učenik koji se prijavljuje na natjecanje može sa sobom povesti samo jednu odraslu osobu). Zadatak je izraditi pisanicu na licu mjesta običnim kistom i voskom, a zatim je obojiti crvenom bojom. Izradba pisanica bit će 15. travnja 2019. u keresturskoj Osnovnoj školi Nikole Zrinskog, s početkom u 13 sati. Svaki natjecatelj treba sa sobom ponijeti pet kuhanih jaja, a o drugim potrebštinama će se pobrinuti organizator. Ocjenjivački će sud vrednovati najljepše i najizvornije izrađene pisanice. Najljepše će pisanice nagraditi na temelju prosudbe ocjenjivačkog suda. Za I. mjesto dodijelit će se nagrada vrijedna 15 tisuća, za II. mjesto 12 tisuća, a za III. mjesto 10 tisuća forinta.

KERESTUR

U korizmenom razdoblju Keresturska grupa Caritas poziva sve zainteresirane na hodočašće u Komar 13. travnja. Program hodočašća počinje u mjesnoj župi s objedom u 12.15, a zatim se kreće u 13 autobusom u Komar. Za one hodočasnike koji žele pješačiti do Komara, autobus će stati u Maloj Kaniži kod crkve i od tuda će moći pješačiti. Vjernici s hodočašća mogu se vratiti autobusom. Prijaviti se može u keresturskoj knjižnici do 5. travnja osobno ili na telefonu: 06 20 2099609.

SERDAHHEL

Predsjednik Saveza Hrvata Joso Ostrogonac sazvaio je sjednicu Predsjedništva Saveza Hrvata za 18. travnja 2019. godine, s početkom u 10,30, u prostorijama serdahelskoga Hrvatskog kulturno-prosvjetnog zavoda „Stipan Blažetin“. Na dnevnom će redu biti: Izvješće o radu u 2018. godini; Radni plan za 2019. godinu; Sazivanje Skupštine, gastronomski dan; Rasprava o predstojećim izborima te Razno.

SUMARTON

Dječji vrtić na Uskrs, 21. travnja, priređuje dobrotvorni bal u mjesnom domu kulture, na koji očekuje sve zainteresirane. Prihod bala iskoristit će za kupnju igračka za djecu. Ulaznice se mogu kupiti u dječjem vrtiću ili u mjesnoj Trgovini „Vlašić“ za 1500 Ft, također i poklon-karte za 1000 Ft. Bal počinje u 21 sat, svira Freya Band.